

SIR TEKNISKT UTSKOTT

IT

BYGG

OCH

FASTIGHET

2002

INREDNINGSHANDLINGAR 2002

Delprojekt 3

TERMINOLOGI

SLUTRAPPORT 2002-05-30

Utgivare:

SIR Tekniskt Utskott

c/o
Martin Eiserman (ordförande)
SWECO FFNS Arkitekter AB
Rosenlundsgatan 31
Box 17920
118 95 Stockholm
Telefon 08-522 952 00
Telefax 08-522 953 00
E-mail martin.eiserman@sweco.se

Frågor och synpunkter kan ställas till
Jaan Zimmerman
(utredare/projektsekreterare)
Jaan Zimmerman Arkitektkontor AB
Box 27
277 21 Kivik
Telefon 0414-714 00
Telefax 0414-714 20
Mobiltfn: 0708-11 11 13
E-mail jzab@swipnet.se

Förord

SIR Tekniskt Utskott.....	4
Remissvar	5
Ordlistans omfattning	6
Ordlistans uppbyggnad	6
Slutrapport.....	6
Allmänt.....	7
Bygghetar.....	8
Dokumentation.....	10
Inledning.....	16
Entreprenadjuridik	21
Aktiviteter och organisation.....	23
Varor och material.....	25

FÖRORD

SIR Tekniskt Utskott

Under hösten 1998 bildades SIR Tekniskt Utskott av representanter från företagen: AHLSEN inredningsarkitekter AB, Försvarets Materielverk, SKALA Arkitekter AB, SWECO FFNS Arkitekter AB, White Arkitekter AB, och Jaan Zimmerman Arkitektkontor AB.

Under tiden mars 2000 – juni 2001 adjungerades SIR:s vice ordförande, Lena Lundkvist, A5 Arkitekter & ingenjörer AB, till utskottet.

Från och med Januari 2002 representeras utskottet av

- Martin Eiserman, SWECO FFNS Arkitekter AB, utskottets ordförande tillika sekreterare
- Kjell Jensfelt, White Arkitekter AB
- Rolf Notander, FMV
- Lasse Petterson, SKALA Arkitekter AB
- Suzanne Sternbeck, AHLSEN inredningsarkitekter AB
- Åke Westin, Tema Inredningsarkitekter
- Jaan Zimmerman, Jaan Zimmerman Arkitektkontor AB

Utskottet såg som sin primära uppgift att sammanställa rekommendationer i tekniska och uppdragsadministrativa frågor för inredningsprojektering. Under våren 1999 utarbetades därför ett handlingsprogram med målsättningen att ta fram INREDNINGSHANDLINGAR 2002, en motsvarighet till Bygghandlingar 90 för inredning. Behovet har länge funnits hos inredningsarkitektkåren och tiden var nu mogen för att starta upp detta projekt. En tanke med projektiden till och med 2002 har varit att ligga i fas med IT Bygg och Fastighet 2002 Implementering i byggande och förvaltning. IT Bygg och Fastighet 2002 är ett nationellt FoU-program för informationsteknologi i byggande och fastighetsförvaltning.



Om detta projekt

Delprojekt 3, Terminologi, inom projektet Inredningshandlingar 2002, syftar till att skapa en enhetlig terminologi i branschen. Tekniska Utskottet har, i samband med arbetet med Inredningshandlingar 2002 funnit att många termer har oklar betydelse.

Vissa termer har använts av inredningsarkitekter med egna och olika tolkningar av termens betydelse. En del termer har haft en innebörd i branschen men är i behov av revidering på grund av annorlunda betydelse enligt BSAB 96. Vissa termer kan dessutom anses självklara men har tagits med här på grund av att de ibland används felaktigt.

Som utgångspunkt har utredaren från de företag som är representerade i SIR Tekniskt Utskott tagit fram en förteckning över termer som anses behöva förklaras.

SIR Tekniskt Utskott har anlitat Lars Häggström, Branschsystematik, AB Svensk Byggtjänst, för bearbetning av materialet via Byggtjänst terminologidatabas. Arbetet har utförts som dialog mellan Lars Törnqvist som terminologexpert och Jaan Zimmerman som representant för SIR Tekniskt Utskott som fackexpert samt TNC i en review-roll.

Remissvaren kommer att sammanställas av Lars Törnqvist i reviderat material. Remissmaterialet kommer att sändas till TNC för granskning. Materialet kommer att slutbearbetas och läggas in för publicering i Svensk Byggtjänsts databas.

Styr- och referensgrupp har varit SIR Tekniskt Utskott samt de medlemmar som arbetar på respektive kontor.

Finansiering av detta projekt har skett med medel från IT Bygg och Fastighet, samt frivilliga insatser i av SIR-medlemmar. Hälften av projektet bekostas av medlemmarna själva, vilket har skett med nedlagd tid.

Ansökan om finansiering har skett via SWECO FFNS Arkitekter AB.
Projektledare har varit Martin Eiserman, FFNS Inredningsarkitekter.
Utredare har varit Jaan Zimmerman, Jaan Zimmerman Arkitektkontor AB.

Resultatet av projektet är denna skrift.

Remissvar

Remisshandlingar har skickats till ca 40 instanser. Drygt 15 personer har hittills svarat. De flesta är övervägande positiva till en terminologilista för inredningsarkitekter och önskar att ett sådant dokument ska hållas levande i framtiden. Man ser positivt på att även avrådda termer finns angivna och gärna en förklaring till varför de avråds. Samtliga synpunkter inlämnade senast 2002-05-22 har behandlats.

/ME

/JZ

Ordlistans omfattning

Ordlistan avser att täcka den terminologi som används inom inredningsprojekt. Tonvikten har lagts vid projektdokument samt typer och delar av inredningar. Terminologi som täcks av tidigare utgivna TNC-ordlistor har inte tagits med. I stället hänvisas generellt till TNC 60 Träbyggnadsordlista, TNC 76 Textilordlista och TNC 88 Färg- och lackteknisk ordlista.

Ordlistans uppbyggnad

Denna ordlista är avsedd att i första hand publiceras i databasform. Den är uppbyggd av termposter som innehåller information om ett begrepp och dess relationer till andra begrepp. Termposterna är avsedda att göras åtkomliga genom ett söksystem.

Till varje begrepp hör en eller flera termer, det vill säga ord eller fraser som betecknar begreppet. En av termerna är alltid rekommenderad term för begreppet; därutöver kan det finnas synonymer och avrådda termer samt termmotsvarigheter på engelska. Alla dessa termer kommer att vara sökbara i databasen.

Den centrala delen av termposten är definitionen. Huvudsyftet med en definition i en terminologisk ordlista är att beskriva det aktuella begreppets avgränsning mot andra begrepp och dess plats i ett större begreppssystem. Definitionerna har alltså inte som i allmänspråkliga ordlistor syftet att beskriva betydelseomfånget hos aktuella ord. I terminologiska ordlistor består definitionerna som regel av två delar: en angivelse av närmast överordnade begrepp och ett eller flera kännetecken som särskiljer begreppet från sidordnade begrepp. Konsekvent tillämpning av denna formuleringsprincip gör att definitionerna direkt återspeglar ett begreppssystem. Icke särskiljande kännetecken för begreppet står inte i definitionen utan i en efterföljande anmärkning. För att underlätta tillämpning av ordlistan finns i många fall exempel i anmärkningarna. Understrukna ord i definitioner och anmärkningar finns definierade i ordlistan; i databasen kommer de understrukna orden att vara klickbara hyperlänkar.

Vissa definitioner är ordagrant citerade ur tidigare utgivna ordlistor. I sådana fall har källan angetts sist i termposten.

Slutrapport

I denna slutrapport är begreppen för överskådlighetens skull grovt indelade i fackområden. Inom varje fackområde är begreppen ordnade alfabetiskt efter den rekommenderade termen. Synonymer och avrådda termer står enbart i anslutning till motsvarande rekommenderad term, inte på sina egna alfabetiska platser. Hänvisningar från alfabetiskt insorterade synonymer och avrådda termer kommer dock att föras in i en eventuell tryckt utgåva av ordlistan, liksom ett alfabetiskt register.

Allmänt

- Rekommenderad term: **area**
Definition: storlek av en avgränsad yta
Anmärkning: jfr *yta*
Engelsk term: area
Källa: TNC 94
- Rekommenderad term: **attribut**
Definition: uppgift om egenskap hos objekt
Engelsk term: attribute
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **funktion**
Definition: egenskap hos ett ting som påverkar tillståndet hos annat ting
Engelsk term: function
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **objekt**
Definition: identifierbar konkret eller abstrakt enhet
Engelsk term: object
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **säkerhet**
Definition: tillstånd vid vilket risken för skada på person eller egendom är begränsad till en acceptabel nivå
Anmärkning: Säkerhet är en av aspekterna på kvalitet. [SS-ISO 8402, 1994]
Engelsk term: safety
Källa: FI 2002
- Rekommenderad term: **ting**
Synonym: föremål
Definition: konkret objekt
- Rekommenderad term: **yta**
Definition: föremåls begränsning mot omgivningen
Anmärkning: Jfr *area*.
Engelsk term: surface
Källa: TNC 98

Bygghdelar

- Rekommenderad term: **anläggning**
Definition: byggnadsverk som inte är hus
Engelsk term: civil engineering works
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **byggdel**
Definition: del av byggnadsverk som fyller en huvudfunktion i byggnadsverket
Anmärkning: Observera att SIR TU har valt att i CAD-lager betrakta inredning som byggdel under 46.
Engelsk term: element
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **byggdelstyp**
Definition: teknisk lösning av byggdel
Engelsk term: designed element
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **byggnadsverk**
Definition: tillverkat föremål som har fast läge och som självständigt möjliggör en verksamhet
Engelsk term: construction entity
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **gesims**
Definition: vågrätt, vanligtvis profilerat listverk på fasad, väggfält eller dörr- resp. fönsterkrön
Källa: Byggandets ord
- Rekommenderad term: **hus**
Avrådd term: byggnad
Definition: byggnadsverk med uppbyggd klimatskärm omkring beträdbara utrymmen
Engelsk term: building
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **husstomme**
Definition: byggdel bestående av ett system av husdelar som upptar och fördelar laster samt för ner dessa till undergrunden
Engelsk term: carcass
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **innertak**
Definition: del av hus som bildar övre begränsningsyta i rum
Engelsk term: ceiling
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **innervägg**
Definition: vägg som delar upp den inre volymen i ett hus
Engelsk term: interior wall
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **installationssystem**
Definition: byggdel vars huvudfunktion är försörjning av media
Engelsk term: services engineering element
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **klimatskärm**
Definition: byggdel vars funktion är att avgränsa utrymmen med olika klimat

Engelsk term: building envelope
Källa: BSAB 96

Rekommenderad term: **undertak**
Definition: innertak som är monterat på sådant sätt att ett utrymme bildas mellan detta och stombjälklagets underyta

Engelsk term: false ceiling
Engelsk synonym: suspended ceiling
Källa: TNC 95

Rekommenderad term: **yttervägg**
Definition: vägg som innehåller ytterklimatskärm
Källa: BSAB 96

Rekommenderad term: **öppningskomplettering**
Definition: byggdel vars funktion är att täcka öppningar avsedda för passage, ljusinsläpp eller dylikt
Källa: BSAB 96

Dokumentation

- Rekommenderad term: **aktivitetsförteckning**
Avrådd term: funktionsförteckning
Definition: kvantifierad förteckning över aktiviteter som planeras förekomma i de utrymmen som projektet avser
Anmärkning: Aktivitetsförteckningen innehåller uppgifter om antal personer, areabehov, sambandskrav och liknande.
Anmärkning: Termen *funktionsförteckning* har tidigare använts för detta begrepp.
- Rekommenderad term: **aktivitetskod**
Definition: kod som betecknar viss aktivitet
- Rekommenderad term: **aktivitetsskiss**
Avrådd term: funktionsskiss
Definition: skiss som visar de krav som en aktivitet ställer på utrymmet
Anmärkning: Kraven kan bland annat avse area, ljus, inredning, utrustning och installationer.
- Rekommenderad term: **aktivitetsstudie**
Avrådd term: funktionsanalys
Definition: dokument som redovisar detaljer hos en aktivitet i text och bild
Anmärkning: Aktivitetsstudien innehåller en aktivitetsskiss med tillhörande förklaringar inklusive mängder.
Anmärkning: Termen *funktionsanalys* har tidigare använts för detta begrepp.
- Rekommenderad term: **anbudshandling**
Definition: dokument som utgör anbud eller som är åberopat i anbud
Anmärkning: Ett förfrågningsunderlag är i sig ingen anbudshandling. Det är först när anbudsgivaren åberopar förfrågningsunderlaget i anbudet som detta blir en anbudshandling.
Engelsk term: tender document
Engelsk synonym: bid document /US/
- Rekommenderad term: **arbetshandling**
Definition: dokument som fastställts att gälla som underlag för utförande
Anmärkning: *Arbetshandling* används inom inredningsområdet som beteckning för status hos dokument, motsvarande *bygghandling* inom husbyggnadsområdet.
- Rekommenderad term: **basritning**
Definition: ritning (2) i ett visst skede av projekteringen som används av olika projektörer som underlag för den fortsatta projekteringen
Engelsk term: base drawing
Källa: SS 03 22 01
- Rekommenderad term: **beskrivning**
Definition: dokument som innehåller föreskrifter om och/eller krav på utförande av och kvalitet på arbeten hörande till entreprenaden
Anmärkning: I dokumentet kan ingå bild till komplettering eller förklaring av vad som anges i text.
- Rekommenderad term: **blickriktningspil**
Avrådd term: riktningspil
Definition: pil på ritning (1) som anger vilket håll blicken är riktad mot vid betraktande av snitt eller vy hos ett objekt
- Rekommenderad term: **checklista**
Definition: förteckning över arbetsmoment på vilken notering görs att respektive arbetsmoment har utförts

- Rekommenderad term: **destination**
Definition: avsett slutligt läge för vara
Anmärkning: Jfr *destinering*.
- Rekommenderad term: **destinationslista**
Definition: förteckning över varor med angiven destination
Anmärkning: Jfr varubeskrivning.
- Rekommenderad term: **detaljritning**
Definition: ritning (2) som redovisar föremål eller delar därav, vanligen i större skala, med specificerade uppgifter om form, konstruktion, montering och hopfogning
Källa: SS 03 22 01
- Rekommenderad term: **dokument**
Synonym: handling
Definition: sammanställning av information som behandlas som en enhet och som är beständigt lagrad på ett medium [SS 1900-1]
Anmärkning: I juridiska sammanhang används ofta synonymen *handling*.
- Rekommenderad term: **dokumentation**
Definition: samling av dokument som tillsammans innehåller tillräcklig information för visst ändamål
- Rekommenderad term: **dokumentförteckning**
Avrådd term: handlingsförteckning
Definition: förteckning över dokument som avser ett visst projekt
- Rekommenderad term: **förfrågningsunderlag**
Definition: dokumentation som beställaren tillhandahåller för anbudsgivning
- Rekommenderad term: **förteckning**
Definition: dokument som innehåller ordnad uppräknning av objekt
- Rekommenderad term: **förteckningsritning**
Definition: ritning (2) som redovisar mått och utförandedata hos en grupp av komponenter av en viss typ
Källa: SS 03 22 01
- Rekommenderad term: **förvaltningshandling**
Definition: dokument som innehåller information avsedd att utnyttjas vid produktanvändning
- Rekommenderad term: **gardinplan**
Definition: inredningsplan som redovisar gardiner och andra förhängen i anslutning till öppningskompletteringar eller objekt som skall kunna döljas
- Rekommenderad term: **gestaltningsbeskrivning**
Definition: dokument som redovisar den upplevelsemässiga utformningen av utrymmen för en eller flera aktiviteter

Rekommenderad term: **gränsdragningslista**
Definition: förteckning över typer av objekt med angivelse av kategoritillhörighet
Anmärkning: Gränsdragningslistor används exempelvis för att ange vilka typer av varor som räknas till fast inredning respektive lös inredning eller för att ange vilken entreprenör som utför vilken typ av arbete.

Rekommenderad term: **huvudhandling**
Avrådd term: systemhandling
Definition: dokument som ingår i redovisning av ett projekt med avseende på form, konstruktion och installationer
Anmärkning: Huvudhandlingar utgör underlag för arbetshandlingar.

Rekommenderad term: **inredningsförteckning**
Definition: förteckning över inredningsenheter som ingår i ett projekt

Rekommenderad term: **inredningsförteckning rumsvis**
Avrådd term: rumsförteckning
Definition: inredningsförteckning som anger vilka inredningsenheter som ingår i respektive rum

Rekommenderad term: **inredningsplan**
Avrådd term: möbleringsplan
Definition: planritning som redovisar inredningsenheters placering

Rekommenderad term: **kod**
Avrådd term: beteckning
Avrådd term: littera
Definition: teckensträng som betecknar objekt
Anmärkning: Exempel: varukod.
Anmärkning: Kod för inredningsobjekt bör inte benämnas *littera* eller *beteckning*.

Rekommenderad term: **kodförteckning**
Definition: förteckning över koder i ett projekt
Anmärkning: Kodförteckningen kan omfatta exempelvis varukoder.

Rekommenderad term: **kontraktshandling**
Definition: dokument som utgör, ingår i eller åberopas i kontrakt och som är gällande för kontraktet

Rekommenderad term: **kostnadskalkyl**
Definition: dokument som anger beräknade kostnader

Rekommenderad term: **kvalitetsplan**
Definition: dokument som anger de särskilda kvalitetspåverkande åtgärderna, deras ordningsföljd och de resurser som skall användas

Rekommenderad term: **kvalitetsspecifikation**
Synonym: kvalitetsbeskrivning
Definition: föreskrift som anger en viss varas kvalitet
Anmärkning: Kvalitetsspecifikationen kan vara ett separat dokument eller ingå i varubeskrivning.

Rekommenderad term: **layout**
Definition: ritning (1) som anger olika aktivitetsplatsers lägen och samband

Rekommenderad term: **leverantörsförteckning**
Definition: förteckning över leverantörer
Anmärkning: Jfr tillverkarförteckning

- Rekommenderad term: **miljöplan**
Definition: dokument som anger de särskilda miljöpåverkande åtgärderna inom områden som arbetsmetodik, val av byggmaterial, materialhantering, källsortering och omhändertagande av avfall för att säkerställa ett ökat skydd av miljön
- Rekommenderad term: **miljöpolicy**
Definition: uttalande av en organisation om sina intentioner och principer för den egna totala miljöprestanda som utgör grunden för åtgärder och definierar de övergripande miljömålen och de detaljerade miljömålen
Källa: SS-ISO 14050:1998
- Rekommenderad term: **mängdförteckning**
Definition: förteckning över mängdposter
Engelsk term: bill of quantities
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **mängdpost**
Definition: post i vilken mängd är angiven för ett resultat eller en resurs
Engelsk term: quantity record
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **preliminär handling**
Avrådd term: förhandskopia
Avrådd term: informationsritning
Definition: dokument som inte blivit fastställt
- Rekommenderad term: **program**
Definition: dokumentation som anger krav som utgör underlag för konstruktion av produkt
- Rekommenderad term: **relationshandling**
Definition: dokument som visar det verkliga utförandet av ett byggnadsverk
Anmärkning: Exempel: relationsritning.
- Rekommenderad term: **relationsritning**
Definition: relationshandling som utgörs av ritning (2)
- Rekommenderad term: **ritning (1)**
Definition: bild som beskriver ett eller flera ting i huvudsakligen grafisk, skalenlig och symbolisk form
- Rekommenderad term: **ritning (2)**
Definition: dokument med ram och namnruta som beskriver ett eller flera ting huvudsakligen med ritning (1)
- Rekommenderad term: **rumsfunktionsprogram**
Synonym: RFP
Definition: dokumentation som sammanfattar krav på de utrymmen som ingår i ett projekt
Anmärkning: Rumsfunktionsprogram omfattar sådan information som i stället kan dokumenteras i aktivitetsförteckning, aktivitetsstudie, teknisk beskrivning, flödes- och sambandsschema samt sekvensstudie.
- Rekommenderad term: **rumsnummerförteckning**
Definition: förteckning över rum vilken är ordnad efter rumsnummer

- Rekommenderad term: **sammanställningsritning**
Definition: ritning (2) som ger en helhetsbild av byggnad eller anläggning och som anger läge, mått och referenser till andra handlingar
Anmärkning: Sammanställningsritning omfattar normalt planer, snitt och vyer.
Källa: SS 03 22 01
- Rekommenderad term: **samordningsritning**
Definition: ritning (2) för samordning mellan projektörerna i ett projekt
Källa: SS 03 22 01
- Rekommenderad term: **sektionsritning**
Definition: ritning (2) som i genomskärning visar de delar av ett föremål som skärs av snittplanet
Källa: SS 03 22 01
- Rekommenderad term: **situationsplan**
Definition: ritning (2) som anger tomtgränser och läge för befintliga och planerade hus och anläggningar
Anmärkning: Situationsplan kan också innehålla information om vägar, grönytor, yttre ledningar m m.
Anmärkning: I inredningssammanhang är det viktigt att situationsplanen innehåller information om yttre trafikförhållanden med angivelse av leveransvägar, leveransentréer, begränsande öppningar m m.
- Rekommenderad term: **skiss**
Definition: ritning (1) som utan krav på ritningsteknisk noggrannhet beskriver en artikel
Anmärkning: En skiss kan vara gjord på fri hand och behöver inte vara skalenlig.
Källa: SS 1900-1
- Rekommenderad term: **snittritning**
Definition: sektionsritning som dessutom visar delar bortom snittplanet
Källa: SS 03 22 01
- Rekommenderad term: **teknisk beskrivning**
Definition: beskrivning som anger krav på varor och arbeten inom ett visst projekt
- Rekommenderad term: **tekniskt detaljprogram**
Definition: dokument som anger detaljerade krav på aktivitetsutrymmen
- Rekommenderad term: **tidplan**
Definition: dokument som anger tider för utförande av arbeten samt tillhandahållande av dokumentation och varor
- Rekommenderad term: **tillverkarförteckning**
Definition: förteckning över tillverkare vilkas produkter används i det aktuella projektet
Anmärkning: Jfr leverantörsförteckning.
- Rekommenderad term: **typritning**
Definition: ritning (1) som anger förutbestämt utförande av detaljer för tillämpning vid specialritning av enheter
- Rekommenderad term: **typrum**
Definition: konstruktionslösning för rum, vilken används flera gånger inom ett projekt
- Rekommenderad term: **typrum inredning**
Avrådd term: rumsdetalj
Definition: konstruktionslösning för rum med inredning, vilken används flera gånger inom ett projekt
- Rekommenderad term: **typrumsbeskrivning**

Definition:	<u>dokument</u> som anger detaljerade krav på material, kvalitet och utförande på ytskikt, inredning och utrustning i varje <u>typrum</u> i ett projekt
Rekommenderad term:	typrumsförteckning
Definition:	<u>förteckning</u> över <u>typrum</u>
Rekommenderad term:	typutrymme
Definition:	konstruktionslösning för utrymme, vilken används flera gånger inom ett projekt
Rekommenderad term:	uppdragsbekräftelse
Definition:	<u>dokument</u> som är utfärdat av den ena parten och signeras av den andra parten och som bekräftar beställning av <u>entreprenad</u>
Rekommenderad term:	upphandlingsföreskrifter
Definition:	<u>dokumentation</u> som anger hur <u>upphandling</u> skall utföras
Rekommenderad term:	uppställningsritning
Definition:	<u>ritning</u> som utan krav på större detaljeringsnivå redovisar vyer och eventuellt snitt eller sektioner av en eller flera <u>inredningsenheter</u>
Anmärkning:	Uppställningsritningar redovisar oftast <u>specialritade enheter</u> . De kan även visa förhållanden mellan olika inredningsenheter eller mellan inredningsenheter och <u>huskonstruktioner</u> .
Rekommenderad term:	utrustningsförteckning
Definition:	<u>förteckning</u> över <u>utrustningsenheter</u> som ingår i ett projekt
Rekommenderad term:	varubenämning
Definition:	benämning på viss typ av <u>vara</u>
Anmärkning:	Exempel: "bokhylla", "skrivbord".
Rekommenderad term:	varubeskrivning
Avrådd term:	produktbeskrivning
Definition:	<u>dokument</u> som beskriver <u>varors</u> egenskaper
Anmärkning:	Varubeskrivning kan innehålla <u>destinationslista</u> .
Rekommenderad term:	varukod
Definition:	<u>kod</u> som används inom ett projekt för att beteckna viss <u>vara</u>
Rekommenderad term:	varumärke
Definition:	varukännetecken som en näringsidkare använder för att särskilja de varor eller tjänster som han tillhandahåller från andras varor eller tjänster
Källa:	Nationalencyklopedin
Rekommenderad term:	varunamn
Avrådd term:	produktnamn
Definition:	benämning på viss <u>vara</u> från viss <u>tillverkare</u>
Anmärkning:	Varunamnet kan vara ett <u>varumärke</u> .
Rekommenderad term:	verksamhetsbeskrivning
Definition:	<u>dokument</u> som beskriver den <u>verksamhet</u> som skall bedrivas i aktuella utrymmen
Rekommenderad term:	vy
Definition:	parallellprojicerad, vertikal projektion av ett ting

Inredning

- Rekommenderad term: **armstöd**
Avrådd term: armledare
Definition: (i sittighet:) horisontal konstruktion som är avsedd som stöd för arm
- Rekommenderad term: **bakstycke**
Definition: vertikal skiva som bildar baksida på förvaringsenhet
- Rekommenderad term: **befintlig inredning**
Definition: begagnad inredning som finns på avsedd plats innan det aktuella projektet påbörjas
- Rekommenderad term: **befintlig utrustning**
Definition: begagnad utrustning som finns på avsedd plats innan det aktuella projektet påbörjas
- Rekommenderad term: **begagnad inredning**
Definition: inredning som har anskaffats innan det aktuella projektet påbörjas
- Rekommenderad term: **begagnad utrustning**
Definition: utrustning som har anskaffats innan det aktuella projektet påbörjas
- Rekommenderad term: **bordsenhet**
Definition: inredningsenhet som är försedd med en skiva avsedd att utgöra underlag för verksamhetsknutna ting
Anmärkning: Exempel: bord, disk, arbetsbänk.
- Rekommenderad term: **botten**
Definition: skiva som bildar underyta på förvaringsenhet
Anmärkning: Jfr *ovanbotten*.
- Rekommenderad term: **brits**
Definition: liggenhet som är avsedd för tillfälligt liggande
Anmärkning: Exempel: vilbrits, undersökningsbrits.
- Rekommenderad term: **byggnadsanknuten inredning**
Definition: lös inredning som enligt gränsdragningslista upphandlas av fastighetsägaren
- Rekommenderad term: **byggnadspåverkande inredning**
Definition: lös inredning som påverkar husbygget genom infästning eller installationer och som enligt gränsdragningslista upphandlas av hyresgästen
- Rekommenderad term: **draperi**
Definition: förhänge som har utrymmesavskiljande funktion
- Rekommenderad term: **fast inredning**
Definition: inredning som ingår i fastigheten
Anmärkning: Vilka inredningsenheter som ingår i fast inredning avgörs i princip av Jordabalken. Den exakta gränsdragningen mellan fast och lös inredning avgörs dock i praktiken genom gränsdragningslistor.
- Rekommenderad term: **fåtölj**
Definition: sittighet som är avsedd för en sittande person i bakåtlutad ställning
Anmärkning: Jfr stol.

- Rekommenderad term: **fördragsgardin**
Definition: förhänge som är placerat innanför ett fönster eller annan ljusgenomsläpplig öppningskomplettering och som kan dras i sidled till fullt täckande bredd
Anmärkning: En fördragsgardin kan bestå av en eller flera gardinlängder.
- Rekommenderad term: **förhänge**
Definition: inredningsenhet som är tillverkad av flexibel formvara och som är fäst vid bärande konstruktion längs sin överkant
- Rekommenderad term: **förvaringsenhet**
Definition: inredningsenhet som är avsedd för förvaring av ting
Anmärkning: Exempel: skåp, hurts, bokhylla, klädhängare, papperskorg.
- Rekommenderad term: **gardin**
Definition: förhänge vid fönster eller annan ljusgenomsläpplig öppningskomplettering
- Rekommenderad term: **gardinlängd**
Definition: sakvara som är tillverkad av flexibel formvara som består av en eller flera sammanfogade våder och som är avsedd att användas som gardin
- Rekommenderad term: **gardinkappa**
Definition: förhänge vars överkant är i höjd med fönsters överkant och vars längd är avsevärt mindre än fönstrets höjd
- Rekommenderad term: **gardinluft**
Definition: inredningsenhet som består av flera gardinlängder
En gardinluft kan bestå av exempelvis två gardinlängder på vardera sidan av ett fönster eller av tre gardinlängder vid två fönster.
- Rekommenderad term: **garnityr**
Definition: sammansatt inredningsenhet som omfattar alla varor som ingår i en komplett gardinuppsättning för ett fönster
Anmärkning: Ett garnityr kan bestå av exempelvis två gardinlängder, en gardinkappa, två konsoler och två gardinskenor.
- Rekommenderad term: **hurts**
Definition: sluten förvaringsenhet vars höjd inte överstiger normal bordshöjd och som är avsedd att placeras under eller intill bordsenhet
Anmärkning: Hurtsar kan vara fristående eller monterade på bordsenhet.
- Rekommenderad term: **hylla**
Definition: öppen förvaringsenhet som är försedd med ett eller flera hyllplan
Anmärkning: Exempel: bokhylla, tidskriftshylla, hatthylla, skohylla.
- Rekommenderad term: **hyllplan**
Definition: anordning som bildar en yta på vilken ting kan placeras
Anmärkning: Hyllplan kan bestå av exempelvis skiva, nät eller parallella stänger.
- Rekommenderad term: **inredning**
Definition: samling föremål som är placerade i ett utrymme för att möjliggöra viss typ av verksamhet i utrymmet, men som inte används aktivt i verksamheten för materialbearbetning, energiomvandling eller transport
Anmärkning: Till inredning räknas exempelvis bord, stolar, förvaringsskåp, hyllor.
Engelsk term: fittings and furnishings, pl
Källa: TNC 95
- Rekommenderad term: **inredningsenhet**
Definition: ting som ingår i inredning

- Rekommenderad term: **jalusiskåp**
Definition: sluten förvaringsenhet som är försedd med jalusi
- Rekommenderad term: **karmstol**
Definition: stol som är försedd med armstöd
- Rekommenderad term: **kontorsmöbel**
Definition: flyttbar inredningsenhet som är avsedd att användas vid kontorsarbete
Anmärkning: Exempel: skrivbord, arbetsstol, besöksstol, bokhylla.
- Rekommenderad term: **krönskiva**
Avrådd term: blad
Definition: skiva som bildar överyta på förvaringsenhet och som är placerad ovanpå sidornas ändytor
Anmärkning: Jfr ovanbotten.
- Rekommenderad term: **liggenhet**
Definition: inredningsenhet som är avsedd för en eller flera personer i liggande ställning
Anmärkning: Exempel: säng, undersökningsbräda, brottarmatta.
- Rekommenderad term: **lös inredning**
Definition: inredning som inte ingår i fastigheten
- Rekommenderad term: **matta**
Definition: inredningsenhet som är tillverkad av flexibel formvara och som är avsedd att läggas på golv
- Rekommenderad term: **miljömöbel**
Anmärkning: Ordet *miljömöbel* används vanligen om möbler som är placerade i kontorsutrymmen men som inte används i egentligt kontorsarbete, exempelvis kaffebord och stolar i rökrum.
- Rekommenderad term: **möbel**
Anmärkning: Ordet *möbel* är inte någon egentlig fackterm. Ordet används vanligen om flyttbara inredningsenheter, exempelvis förvaringsenheter, bordsenheter, sittenheter och liggenheter, men inte om belysningsarmaturer, gardiner eller mattor.
- Rekommenderad term: **ovanbotten**
Definition: skiva som bildar överyta på förvaringsenhet och som är fäst mellan sidorna
Anmärkning: Ovanbotten kan vara monterad exempelvis via gering.
Anmärkning: Jfr botten, krönskiva.
- Rekommenderad term: **pall**
Definition: sittighet som är avsedd för en person och som inte är försedd med ryggstöd
- Rekommenderad term: **planmöbel**
Definition: inredningsenhet som är tillverkad av skivor
Anmärkning: Exempel: bord, bokhylla.
- Rekommenderad term: **rullgardin**
Definition: inredningsenhet som är avsedd att täcka fönster och som är tillverkad av ett stycke flexibel formvara som kan rullas upp kring en horisontal axel
- Rekommenderad term: **sittbänk**
Synonym: bänk
Definition: sittighet som är avsedd för flera personer och som inte är försedd med ryggstöd
- Rekommenderad term: **sittighet**

Definition: inredningsenhet som bildar en yta avsedd att bära upp en eller flera personer i sittande ställning

Anmärkning: Exempel: pall, stol, fåtölj, soffa, sittbänk, sittkudde.

Rekommenderad term: **skåp**

Definition: sluten förvaringsenhet som är försedd med en eller flera luckor eller dörrar

Rekommenderad term: **sluten förvaringsenhet**

Definition: förvaringsenhet i vilken förvarade objekt är omslutna på alla sidor

Anmärkning: Slutna förvaringenheter är försedda med lucka, lådor, klaff, jalousi eller dylikt.

Anmärkning: Exempel: hurts, skåp, kista, chiffonjé.

Anmärkning: Jfr öppen förvaringsenhet.

Rekommenderad term: **soffa**

Definition: sittenhet som är avsedd för flera personer och som är försedd med ryggstöd

Rekommenderad term: **specialritad inredning**

Avrådd term: specialinredning

Definition: inredning som ritats speciellt för ett visst projekt

Anmärkning: Specialritad inredning finns inte som lagervara utan tillverkas vid behov efter ritningar.

Rekommenderad term: **specialtillverkad inredning**

Definition: inredning som tillverkats av entreprenör och som inte är standardvara

Anmärkning: Begreppet säger inget om vilken part som ritat inredningen. I en totalentreprenad är det tillverkaren eller tillverkarens arkitekt.

Rekommenderad term: **standardinredning**

Definition: inredning som tillverkas som standardvaror och saluförs av tillverkningsindustrin direkt eller via återförsäljare

Rekommenderad term: **stol**

Definition: sittenhet som är avsedd för en sittande person i upprätt eller lätt bakåtlutad ställning och som är försedd med ryggstöd

Anmärkning: Jfr fåtölj.

Rekommenderad term: **ståndare**

Avrådd term: armstöd

Definition: (i sittenhet:) vertikal konstruktion som bär upp armstöd

Rekommenderad term: **säng**

Definition: liggenhet som är avsedd att kunna användas för kontinuerlig vila

Rekommenderad term: **tavelnhet**

Definition: inredningsenhet som består av en huvudsakligen vertikal skiva med informationsöverförande funktion

Anmärkning: Exempel: anslagstavla, skrivtavla, skylt, spegel, projektduk.

Rekommenderad term: **utrustning**

Definition: samling föremål som används aktivt för energi omvandling, signalöverföring, bearbetning eller transport i viss typ av verksamhet

Anmärkning: Utrustning kan vara lös eller ingå i installation.

Anmärkning: Till utrustning räknas bl a borrmaskiner, spadar, telefoner, brandsläckare, tvättmaskiner, torkskåp.

Källa: TNC 95

- Rekommenderad term: **verksamhetsanknuten inredning**
Definition: inredning som är avsedd för en viss typ av verksamhet
Anmärkning: Exempel: sorteringsfack för postsortering, säckhållare för postsäckar.
Anmärkning: Jfr verksamhetsanknuten utrustning, verksamhetsspecifik inredning.
- Rekommenderad term: **verksamhetsanknuten utrustning**
Definition: utrustning som är avsedd för en viss typ av verksamhet
Anmärkning: Exempel: behållarlutare för postbehållare.
Anmärkning: Jfr verksamhetsanknuten inredning, verksamhetsanknuten inredning.
- Rekommenderad term: **verksamhetsspecifik inredning**
Definition: inredning som är konstruerad speciellt för den aktuella verksamheten
Anmärkning: Exempel: bankdisk.
Anmärkning: Jfr verksamhetsanknuten inredning, verksamhetsspecifik utrustning.
- Rekommenderad term: **verksamhetsspecifik utrustning**
Definition: utrustning som är konstruerad speciellt för den aktuella verksamheten
Anmärkning: Exempel: brevsorteringsmaskin, operationsbord.
Anmärkning: Jfr verksamhetsanknuten utrustning, verksamhetsspecifik inredning.
- Rekommenderad term: **öppen förvaringsenhet**
Definition: förvaringsenhet i vilken förvarade ting inte är omslutna på alla sidor
Anmärkning: Exempel: bokhylla, klädhängare, papperskorg.

Entreprenadjuridik

Rekommenderad term:	anbud
Synonym:	offert
Definition:	ensidigt erbjudande om att åta sig förpliktelser enligt definierade krav.
Anmärkning:	Anbud upprättas av <u>anbudsgivaren</u> .
Rekommenderad term:	anbudsgivare
Definition:	part som lämnar <u>anbud</u>
Rekommenderad term:	anbudsinförare
Definition:	part som införar <u>anbud</u>
Rekommenderad term:	avtal
Definition:	bindande överenskommelse mellan två eller flera parter
Rekommenderad term:	avvikelse
Definition:	icke-uppfyllande av specificerat krav
Anmärkning:	Definitionen omfattar avsteg hos eller avsaknad av en eller flera kvalitetsegenskaper (inklusive tillförlitlighetsegenskaper) eller element i ett kvalitetssystem i förhållande till specificerade krav.
Källa:	SS-ISO 8402 (1994)
Rekommenderad term:	besiktning
Definition:	undersökning av ett objekt överensstämmer med avsedda krav, genom observation och bedömning, vid behov kompletterad med mätning eller provning [ISO CD/2 9000:1999]
Rekommenderad term:	egenkontroll
Definition:	kontroll av arbete utförd av person eller organisation som utfört arbetet
Anmärkning:	Kontrollen utförs enligt regler fastställda i en kvalitetsplan.
Källa:	FI 2002
Rekommenderad term:	entreprenad
Definition:	åtagande att enligt <u>avtal</u> utföra specificerade arbeten
Rekommenderad term:	entreprenör
Definition:	part som har åtagit sig en <u>entreprenad</u>
Rekommenderad term:	förhandlad upphandling
Definition:	<u>upphandling</u> där <u>anbudsinföraren</u> är oförhindrad att ta upp förhandling med en eller flera av dem som lämnar <u>anbud</u>
Anmärkning:	Förhandlad upphandling kan vara <u>sektiv upphandling</u> eller <u>öppen upphandling</u> .
Rekommenderad term:	leveransvillkor
Definition:	föreskrifter i köpeavtal som avser allmänna villkor för leverans
Rekommenderad term:	leverantör
Definition:	part som ansvarar för leverans av varor till köpare
Anmärkning:	Jfr <i>tillverkare</i> .
Anmärkning:	En leverantör kan även vara <u>tillverkare</u> till den aktuella <u>varan</u> .
Rekommenderad term:	sektiv upphandling
Definition:	<u>upphandling</u> där <u>anbudsinföraren</u> inbjuder vissa <u>leverantörer</u> att lämna <u>anbud</u>
Anmärkning:	Selektiv upphandling kan göras med eller utan föregående kvalificering.
Rekommenderad term:	sidoanbud

Definition: anbud för vilket anbudsgivare i förhållande till förfrågningsunderlaget förutsatt ändrad konstruktion eller vara, ändrad arbetsmetod, ändrad byggtid eller organisation, annan avvikelse, s k reservation e d (TNC 95)

Rekommenderad term: **tillverkare**

Avrådd term: fabrikant

Avrådd term: producent

Definition: part som ansvarar för tillverkning av varor

Anmärkning: Jfr *leverantör*

Anmärkning: Tillverkaren behöver inte själv ha framställt varorna, men han ansvarar gentemot köparen för varornas egenskaper.

Anmärkning: I AMA används termen *tillverkare* om alla som tillverkar eller marknadsför en vara med sitt eget namn eller varumärke eller som importerar en vara.

Rekommenderad term: **upphandling**

Definition: process som syftar till inköp av varor eller tjänster baserat på information om det aktuella läget på marknaden

Anmärkning: I allmänhet inleds upphandlingen med att anbud infordras och avslutas med att avtal ingås.

Rekommenderad term: **öppen upphandling**

Definition: upphandling där leverantörer genom annons eller på liknande sätt ges tillfälle att lämna anbud

Aktiviteter och organisation

Rekommenderad term:	ackvisition
Definition:	<u>verksamhet</u> som syftar till att erhålla ett visst uppdrag eller en viss kund
Rekommenderad term:	aktivitet
Definition:	identifierbart handlande som har bestämt syfte
Källa:	BSAB 96
Rekommenderad term:	avvikelsehantering
Definition:	hantering av produktens avvikelser från ställda krav
Rekommenderad term:	destinering
Definition:	<u>aktivitet</u> som syftar till fastställande av <u>destination</u>
Rekommenderad term:	fastighetsföretagande
Definition:	<u>verksamhet</u> som innefattar anskaffande, vidmakthållande, utveckling och upplåtelse av utrymmen med service på en lokal- eller bostadsmarknad
Anmärkning:	jfr <i>fastighetsförvaltning</i>
Anmärkning:	Fastighetsföretagandet ses här som företagsaspekt på den mera övergripande FM-verksamheten. Fastighetsföretaget kan bedriva FM-verksamhet. Fastighetsföretagandet innefattar såväl projektering och byggande som vidmakthållande, anpassning, upplåtelse och avveckling.
Källa:	FI 2002
Rekommenderad term:	fastighetsförvaltning
Synonym:	förvaltning
Definition:	<u>verksamhet</u> som omvandlar förvaltningsresurser till verksamhets- eller boendemiljö eller "utrymme med service"
Anmärkning:	jfr <i>fastighetsföretagande</i>
Anmärkning:	Med förvaltningsresurser avses t ex materiella resurser, kunskap och information.
Källa:	FI 2002
Rekommenderad term:	gestaltning
Definition:	utformning av en planerad miljö med avseende på upplevelsemässiga faktorer
Rekommenderad term:	inventering
Definition:	<u>verksamhet</u> som syftar till att förteckna befintliga <u>ting</u>
Anmärkning:	I inredningsprojekt omfattar inventeringen vanligen inrednings- och utrustningsenheter.
Rekommenderad term:	kostnadsberäkning
Definition:	arbete för att åstadkomma <u>kostnadskalkyl</u>
Rekommenderad term:	kvalitetsansvarig
Definition:	person som ansvarar för <u>kvalitetssäkring</u>
Rekommenderad term:	kvalitetssäkring
Definition:	alla inom ramen för ett kvalitetssystem planerade och systematiska aktiviteter, presenterade i nödvändig utsträckning, som skapar tillräcklig tilltro till att ett objekt kommer att uppfylla kvalitetskrav
Anmärkning:	1 Det finns både interna och externa syften med kvalitetssäkring:
Anmärkning:	a) intern kvalitetssäkring: inom en organisation skapar kvalitetssäkring tilltro inför ledningen;
Anmärkning:	b) extern kvalitetssäkring: i kontraktsituationer och i andra fall skapar kvalitetssäkring tilltro inför kunderna eller andra;
Anmärkning:	2 Vissa aktiviteter inom kvalitetsstyrning och kvalitetssäkring är besläktade.

Anmärkning:	3 Såvida inte givna kvalitetskrav till fullo återspeglar användarens behov, är det inte säkert att kvalitetssäkring skapar tillräcklig tilltro.
Källa:	SS-ISO 8402 (1994)
Rekommenderad term:	leveranspaket
Definition:	<u>paket</u> bestående av <u>varor</u> som levereras samtidigt från samma <u>leverantör</u>
Rekommenderad term:	marknadsföring
Definition:	<u>verksamhet</u> som syftar till att sprida information om erbjudande av <u>varor</u> och tjänster
Rekommenderad term:	montering på plats
Definition:	arbete som omfattar sammanfogning av <u>varor</u> som levererats i delar samt i förekommande fall fastsättning av varor på slutlig plats
Rekommenderad term:	paket
Definition:	mängd <u>varor</u> som behandlas som en enhet inom ett projekt
Anmärkning:	Se även <i>leveranspaket</i> och <i>upphandlingspaket</i> .
Rekommenderad term:	produktbestämning
Definition:	process vars syfte är att programmera och projektera ett <u>byggnadsverk</u> eller en del därav
Källa:	FI 2002
Rekommenderad term:	programarbete
Definition:	arbete som syftar till formulering av <u>program</u>
Rekommenderad term:	uppföljning
Definition:	arbete som följer efter projektets avslutande och som omfattar utvärdering och eventuella kompletterande åtgärder
Rekommenderad term:	upphandlingspaket
Definition:	<u>paket</u> som omfattar <u>varor</u> som hanteras tillsammans vid <u>upphandling</u>
Anmärkning:	Upphandlingspaket brukar omfatta varor med likartad funktion, exempelvis kontorsinredning, laboratorieinredning, AV-inredning, växter.
Rekommenderad term:	verksamhet
Definition:	system av <u>aktiviteter</u> som utförs fortlöpande i bestämt syfte [BSAB 96]
Anmärkning:	Exempel: fastighetsförvaltning, varuhandel, undervisning, fordonsunderhåll m m

Varor och material

- Rekommenderad term: **artikel**
Definition: vara med unik identitet
Engelsk term: article
Källa: BSAB 96
- Rekommenderad term: **fabrikat**
Definition: egenskap hos vara att ha viss tillverkare
- Rekommenderad term: **produkt**
Definition: resultat av produktion
Anmärkning: jfr *vara*
- Rekommenderad term: **spånskiva**
Definition: skiva av sammanpressade träspån, sågspån och lim
Källa: Handbok i inredningsprojektering
- Rekommenderad term: **träfiberskiva**
Definition: skiva av sammanpressade träfibrer
Källa: Handbok i inredningsprojektering
- Rekommenderad term: **vara**
Definition: objekt betraktat ur anskaffningsaspekt
Källa: BSAB 96